

2012-imut Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuut

(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Pingajussaaneerinninneq

Aallarniutigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq
 suliarujussuannut qutsavigerusuppakka nuannaarutigalugulu oqaatigisinnaavara
 Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat aningaasanullu inatsisissatut siunnersuut
 tamarmiusoq akuersissutigineqassasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami
 amerlanerussuteqartut inassutigimmassuk.

Oqaatigersuppara aningaasanut inatsisissagut suliarigaanngatsigik ilanngullugit
 isiginiartariaqartaratsigik nunarsuarmi aningaasaqarnikkut pissutsit uagutsinnut
 annertunerujartuinnartumik sunniteqartarnerat. 2010-mi aamma 2011-mi akileraarutigut
 isertittakkatta annertuseriarnerat misigivarput, Kalaallit Nunaanni uuliasiornissamik nunat
 tamalaat aningaasaleerusussuseqaleriartornerisa kingunerisaaanik soorluttaa
 aatsitassarsiornermi aamma isumalluarnartoqariartulersoq.

Massakkulli nunarsuaq tamakkerlugu aningaasarliorneq qaanngerneqalerpoq, tamannali
 qujanartumik Kalaallit Nunaannut annikitsuinnarmik sunniteqarsimavoq. Nunarsuaq
 tamakkerlugu aningaasarliorneq massakkut nunarsuaq tamakkerlugu
 taarsigassaqarujussualernermik taarserneqarpoq, tamatumalu sunniutissai suli naluvagut.
 Taamaattumik aningaasanut inatsisissagut suliarinerani mianersortumik
 pissusilersortariaqartarnissaq tunngavissaqarluarpoq. Taamatut aningaasarliortoqartillugu
 qulakkeersinnaanngilarput ingerlatseqatigiiffit nunanit tamalaaneersut uuliamik aatsitassanillu
 ujarlernissamut ukiut siuliinnisut aningaasaleerusussuseqartuarnissaat. Taamaattumik,
 aningaasanut inatsisitta ataavartumik oqimaaqqatigiisuusarnissaa pingaaruteqarpoq
 nunarsuarmi aningaasarliortoqaleqqissagaluarpat pitsaanersumik inissisimaniassagatta.

Taamatut aallarniutaasumik oqaaseqareerlunga nuannaarutigalugu oqaatigisinnaavara
 allannguutissatut siunnersuut nr. 157 aappassaaneerinninnermut saqqummiunneqartoq
 aammalu Nanortalimmi atuartut ineqarfiannik sananissamut kontomit pingarnermi 87.00.88-
 imit Nunaqarfinni isorliunerusunilu sanaartortitsinissamut pilersaarutinut tunngasumit 11 mio.
 kr.-it nuunneqarnissaannik qinnuteqarfiusoq maanna akuersissutigineqartussatut
 inassutigineqarmat.

Suliffeqarnikkut suliniutit inuiaqatigiit ineriartortinnissaannut tunngavissat ilarigaat
 Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq aammalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq
 isumaqarput. Naalakkersuisut tamanna isumaqatigigamikku oqaatigiinnarsinnaavaat aammalu
 uppersassallugu Akileraartarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap

isumaliutissiissutaa pillugu malitseqartitsilluni suliamut atatillugu suliffeqarnermut tunngasuni suliniutit erseqqissarneqassammata.

Aamma Nunap Immikkoortuini Ineriartortitsinissamut Periusissap, NIIP; siunissami aallunneruneqarnissaanik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aammalu Akileraartarnermut Ataatsimiititaliap kissaatigimmassuk Naalakkersuisut tamakkiisumik taperserpaat. Nunap Immikkoortuini Ineriartortitsinissamut Periusissami suliffeqarneq siunissami aallunneqassaaq, periusissallu immikkoortuisa sinneri Akileraartarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaata malitseqartinneqarneranut atatillugu aallutassanut naleqquttunut inissinneqassallutik.

Silap pissusaanut tunngasunut atatillugu piffissaq eqqorlugu paasissutissiisarnissaq aammalu Inatsisartut ataatsimiititaliaannut susasaqartunut ilisimatitsissuteqartarnissaq ujartorneqarpoq. Tamanna Naalakkersuisut tusaatissatut tiguaat.

Atuarfiit illutaasa Nunatta Karsiata aningaasalersugaanik sanaartorneqartut iluarsarneqartullu akulikitsumik aserfallatsaalineqartarnissaat qulakkeerniarlugu kommunit pisussaaffilerneqarnissaannut inatsisitigut tunngavissaq kiisalu tamatuminnga nakkutilliinissamut maleruagassatigut tunngavissaq ujartorneqarput. Suliassaqarfik meeqqat atuarfiannut tunngasunut atatillugu kommunit suliassaannut akisussaaffiinullu attuumassuteqartoq pineqarpoq. Naalakkersuisut siunnersuut qimerloorniarpaat aammalu meeqqat atuarfiata illutaasa aserfallatsaalineqarnerata tamatuminngalu nakkutilliinerup inatsisitigut aalajangersaavigineqarnissaannut periarfissat misissorniarlugit kiisalu apeqqut tamakkiisumik qulaajarneqareerip uterfigeqqinniarlugu.

Ivigaasanik arsaattarfiliorneq pillugu kommuninik oqaloqateqarnissaq isumaliutissiissummi aamma ujartorneqarpoq. Naalakkersuisut uppersarsinnaavaat tamanna pillugu kommunit attavigineqassammata aammalu kommuninik oqaloqateqarnerit kingornagut Inatsisartut erseqqinnerusumik paasitinneqarumaarmata.

Tamatuma saniatigut naalungiarsuit angerlarsimaffiannik Nuummi sanasoqarnissaa naatsorsuutigineqartoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqartoq oqaatigineqarpoq. Naalakkersuisut erseqqissaatigissavaat angerlarsimaffiup inissinneqarnissaa Qaqortumut pinnani Nuummut inissinneqartussatut allanngortinneqarnissaa oqaluuserineqarmat. Taamaattorli naalungiarsuit angerlarsimaffiata pilersaarutit malillugit Qaqortumi sananeqarnissaa Naalakkersuisut suli maannakkumuugallartoq attappaat, taamaattumillu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqarneratulli suliassap normuata allanngortinneqarnissaa pisariaqanngilaq.

Mittarfeqarfiit taaguutaata allanngortinneqarnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit apeqqutigineqarpoq. Kissateqarnermut tunngavigineqarpoq ingerlatseqatigiiffik ingerlatsivittut isigineqarnani oqartussaasut isigineqarajummat. Aammattaaq

ingerlatseqatigiiffik isumaqarpoq taaguut allanngortinneqarpat ilisarnaallu nutarterneqarpat Mittarfeqarfiit eqqarsaatigalugit qimerluugassanut nutaanut taakku takussutissaassasut.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap pingajussaaneerinissamut isumaliutissiissuteqarnermi ilagisaatut Siumumit allannguutissatut siunnersuutit arlallit ilannguppai, taakkuli Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit itigartitsissutigineqartussatut inassutigineqarlutik.

Taamaalillutik Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut tamakkiisumik taperseramikkitt oqaatigissavaat aammalu Siumumit allannguutissatut siunnersuutit itigartinneqarnissaat amerlanerussuteqartunit inassutigineqarmat taperseramikku, makku tunngavilersuutigalugit:

Siumup siunnersuutigaa aatsitassarsioqatigiiffiit 10%-imik akileraartalersinneqassasut, takkulu 2012-imi 332 mio. kr.-inik ukiunilu missingersuussiorfiusuni tamani 250 mio. kr.-inik isertitsiffiunissaat naatsorsorneqarsimalluni. Taakku Namminersorneq pillugu inatsimmi § 7 naapertorlugu aatsitassarsiornermit isertitatut isigineqassapput. Namminersorneq inatsit naapertorluguttaaq ukiumi aalajangersimasumi isertitat 75 mio. kr.-init annertunerutillugit isertitat affaat ukiumi ataatsimut tapiissuteqarfiusumi ilanngarneqartartussaapput. Isertitattaq Siumut allannguutissatut siunnersuuteqarnerasut ingerlatsinernut atorneqaannarsinnaanngillat, aatsitassarsiornermit isertitat tamarmik Aatsitassarsiornermut Pisortaqaarfimmu nakkartinneqartartussaammata. Aatsitassarsiorneq pillugu isumasioqatigiinnermi apeqqutit tamakkuttaaq Inatsisartuni ilaasortanut tamanut saqqummiunneqarput. Siumup siunnersuutaata nunatsinni aatsitassarsiorusussuseq annikillisissinnaavaataaq.

Tamatuma saniatigut Siumup siunnersuutigaa akileraarutitigut isertitassatut naatsorsuutigisat ukiumi tullermit 60 mio. kr.-inik annertusineqassasut, tamatumunnga pissutaatinneqarluni aatsitassarsiornermi annertuumik ingerlatsisoqarnera. Isertitassatut naatsorsuutigineqartut akit akissarsiallu ineriartornerat aammalu aatsitassarsiornerit annertusiartuinnarnerisa kingunerisaanik 2011-imit 2012-imit 812 mio. kr.-init 900 mio. kr.-inut qaffatsinneqareerput. Taamaattumik aatsitassarsiornermit isertitassanit naatsorsuutigisat annertusineqareernikuupput. Aatsitassarsiornermit siuliani taaneqartut saniatigut 60 mio. kr.-inik - tamatta neriutigiinnarsinnaasatsit - annertunersunik isertitsisoqaqqissappat Inatsisartuni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat kiisalu Inatsisartuni ilaasortat Naalakkersuisunit ilisimatinneqarumaarput aammalu Naalakkersuisut taamanikkussaq qulakkeerumaarpat aningaasat pineqartut sumut atorneqarnissaat Inatsisartunit isummerfigitinneqarnissaat.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut inassutigissavaat Siumut allannguutissatut siunnersuutai itigartitsissutigineqassasut.

IS-imi amigartoorutit 2013-imit siunissamullu siumut saatinneqarnissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq. Taama kaammattuuteqarneq Naalakkersuisunit

paasilluarneqarpoq, taamaattumillu ingerlatsinermut aningaasartuutitta pitsaanagerusumik aqunneqarsinnaanissaat siunertaralugu tullianik aningaasanut inatsisissap suliarineqarneranut atatillugu aningaasartuutit qaffasinnerpaaffissaannik atuutsitsilernissamut periarfissat misissorniarlugit. Nunatta Karsiata aningaasartuutaasa amerliartunnginnissaanut siunissami ilungersuuteqarnissatsinni suliniut tamanna sakkussat atorneqarsinnaassasoq neriuutigineqarpoq.

Taama oqaaseqarlunga 2012-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunut oqaluuserisassanngortippara.